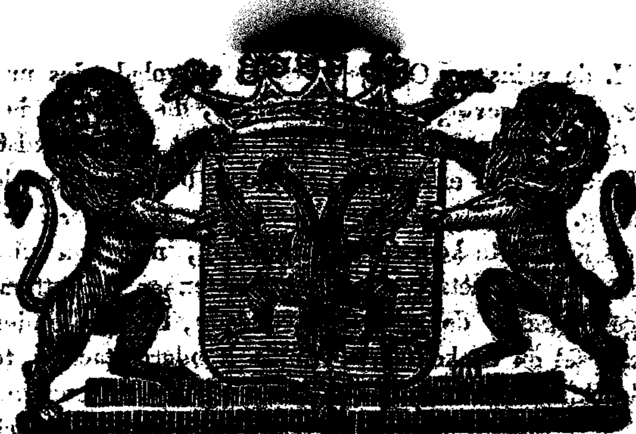
A°. 1826. N°. 40.

ARHNEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 4 April.

FRANKFORT, den 1. April.

Uit Corfu wordt den 7. Maart het volgende geschreven: — Uit Zante, Santa-Maura en Prevesa ontvangen wij tijding, dat de Egyptenaren Missolonghi den 24. Februarij begonnen te beschieten. Volgens het dagblad van die stad, bedroegen de vijandelijke troepen 25,000 man, namelijk 8800 man geregelde, en 6450 man ongeregelde troepen van *Ibrahim* pacha, mitsgaders 10,000 man van *Reschid*-pacha Chiutachi. Na drie dagen zonder ophoudend vuur, hoopten de belegeraars de Grieken moede gemaakt te hebben, en liepen storm; doch de Grieken sloegen hen met hunne gewone dapperheid terug en bragten hun eene groote nederlage toe. Twee andere (?) stormen volgden daarop, maar hadden geen beter gevolg dan de beide eerste; ja, na den laatsten deden de Grieken eenen uitval uit de stad, vervolgden den vijand tot aan den voet der naburige gebergten, veroverden hunne batterijen, vernagelden hunne mortieren en kanonnen, en maakten eenen grooten buit. Alle drie de stormen volgden in den tijd van 9 uren. Zoo versierden de dappere verdedigers van Missolonghi hunne hoofden met laurieren.

Vóór de stormen had *Ibrahim* aan de bevelhebbers der vesting groote sommen voor de overlevering derzelve geboden, hun daarbij toestaande, om het geschut en alle roerende goederen mede te nemen; dan zijne voorslagen werden met verachting afgewezen. De verwijdering van *Reschid*-pacha van Missolonghi schijnt niet een gevolg van tweedragt, gelijk men aanvankelijk zeide, maar van eene uitdrukkelijke afspraak met *Ibrahim* geweest te zijn, opdat de Grieken bij den gewaanden twist der vijandelijke veldheeren minder op hunne hoede mogten zijn; doch de list vermogt even min iets als de grootsche beloften, als de talrijke troepen. Het verlies des vijands aan dooden en gekwetsten bij deze gebeurtenis begroot men op 5000 man.

PARYS, den 30. Maart.

De kamer der pairs beraadslaagt thans over het ontwerp, betrekkelijk het regt van eerstgeboorte. De baron *Pasquier*, gewezen minister van buitenlandsche zaken, heeft, zoo als men verneemt, eene merkwaardige redevoering tegen hetzelve uitgesproken.

— Het treurig schouwspel, zegt een der dagbladen, hetwelk men voor eenige dagen hier gehad heeft, dat eene vrouw van hoogen rang, om zich met den Hemel te verzoenen, bij slecht weder barrevoets door de straten der stad liep, heeft de ware vrienden van de godsdienst en de menschheid diep bedroefd. Dan later is hun oog en hart door een aangenamer beeld getroffen. Men heeft dezer dagen twee dames, niet minder door hare deugden dan door haren rang in de maatschappij uitmuntende, de hertogin *Dalberg* en de markiesin *de Marmier*, van magazijn tot magazijn, van huis tot huis, in de handeldrijvende wijk van St.-Honoré zien gaan, om giften voor de gekwetste Grieken, onderstand voor de helden van Missolonghi te verzoeken en op te halen. Zij zijn allerwege bij de inwoners van Parijs met treffende belangstelling ontvangen geworden. — De hertog *van Orleans* heeft weder 5000 fr. voor de Grieken gegeven.

— De *Eclaireur* van de Rhone bevat het volgende artikel:

„De municipale raad der stad Lyon had onlangs in overweging genomen, welke namen zouden gegeven worden aan de nieuwe straten, waarmede deze stad zal vergroot worden. Het gevoelen van de meerderheid van den raad was, dat men hierin het oude gebruik moest volgen, en de nieuwe straten aanduiden door de namen der meest vereerd wordende Heiligen. De maire overtuigd, dat dit stelsel weinig invloed op de zeden oefende en niets tot luister van de godsdienst kon bijdragen, heeft een edelmoedig denkbeeld in 't midden gebragt, hetwelk kan strekken, om edelen naijver te verwekken, namelijk om aan de nieuwe straten namen te geven van burgers, welke zich jegens onze stad het meest verdienstelijk hebben gemaakt, bij het waarnemen van openbare ambten, of welke zich onderscheiden hebben door belangrijke ontdekkingen, het bestuderen van wetenschappen en letteren, enz. Dit voorstel, door den maire met vuur verdedigd, is niet dan na langdurige en levendige tegenkantingen aangenomen. Dit ontwerp zal weldra ten uitvoer worden gebragt; hetwelk, zonder twijfel, met eene ongemeene onpartijdigheid zal geschieden; aan rang noch fortuin zal hierbij eenig voorregt toegekend worden: alzoo zal naast den eerbiedwaardigen magistraats-persoon, die de regten der burgers beschermde, den naam van den koopman prijken, die door zijn vernuft meer uitgebreidheid en voorspoed aan onzen handel heeft toegebragt, mitsgaders die van den eenvoudigen ambachtsman, de uitvinder van een nieuw handwerk of van eene nieuwe wijze van fabrijkaadje."

— Men leest in de dagbladen eene verklaring van de aartsbisschoppen en bisschoppen der Roomsch Katholijke Kerk van Ierland, strekkende ter wederlegging van verkeerde meeningen omtrent de godsdienstige en staatkundige begrippen der leden van hunne Kerk. Deze verklaring komt hierop neder:

1°. De Katholijke godsdienst is tegen geene gevestigde overheden gekant, van welken staat ook. De republieken zoo wel als de monarchijen hebben er steeds de voordeelen van erkend.

2°. De Katholijken van Ierland van rijpe jaren mogen den bijbel lezen, voorzien van uitlegkundige aanteekeningen.

3°. De Katholijken gelooven, dat de magt om mirakelen te doen der Kerk niet ontnomen is.

4°. De Roomsch Katholijken vereeren de heilige maagd *Maria* en de heiligen, en smeeken dezelve om hunne voorspraak, zonder ze nogtans Goddelijke eer te bewijzen, hetwelk afgodendienst zou wezen.

5°. De Katholijken eerbiedigen de beelden van J. C. en de heiligen, zonder nogtans te gelooven, dat zij eenige wezenlijke kracht bezitten.

6°. De Katholijke Kerk erkent de tien geboden, zoo als men ze bij Exodus en Deuteronomium vindt.

7°. De Katholijken gelooven, dat men, om zalig te worden, noodzakelijk tot de ware kerk moet behooren, en dat hetzelfde afkeerbaar verzetting tegen de waarheid, zoo als zij door de kerk geleerd wordt, van het Koningrijk Gods uitsluit. Zij zijn nogtans niet verpligt te gelooven, dat zij allen hardnekkig en aan de dwaling verkleefd zijn, degenen, welke de waarheid zoekende, geneigd zijn die te omhelzen, als de zaak hun genoegzaam aangetoond wordt.

8°. Geen zonde kan door den wil van den Paus of den priester vergeven worden, zonder opregt berouw van God beleedigd te hebben, en zonder het vaste besluit om Hem niet meer te beleedigen.

9°. Niets van hetgeen de priester bij de oorbiecht verneemt mag geopenbaard worden.

10°. De Katholijken van Ierland gelooven niet alleen niet, maar verklaren ook onder eede, dat zij als onchristelijk en goddeloos veroordeelen het denkbeeld „dat het geoorloofd is lieden te dooden of om te brengen, onder voorwendsel, dat het ketters zouden wezen;" gelijk mede het beginsel „dat men aan ketters geen woord behoeft te houden." Zij verklaren voorts, onder eede, dat zij gelooven, dat geene op zich zelve onregtvaardige, onzedelijke en goddelooze daad immer geregtvaardigd of verschoond kan worden, onder voorwendsel, dat zij tot welzijn der kerk of ter gehoorzaming van eenige kerkelijke magt zou bedreven zijn. Dat het geen artikel van het katholijke geloof is, en het ook niet van hen gevorderd wordt te gelooven, dat de Paus onfeilbaar is, en zij zich niet verpligt rekenen te gehoorzamen aan eenigen uit zijnen aard onzedelijken last, zoo dezelve door den Paus of eenige andere geestelijke overheid gegeven ware; maar dat het integendeel zonde zou wezen zoodanigen last te eerbiedigen of te volgen.

11°. De Katholijken van Ierland zweren trouw en gehoorzaamheid aan hunnen genadigen souverein en heer, den Koning *George* IV.; dat zij het erfregt der kroon van Zr. Ms. Huis door alle middelen in hunne magt tegen elk en een iegelijk zullen handhaven en verdedigen; alle trouw en gehoorzaamheid jegens ieder' anderen, die regt op de kroon dezer landen zou beweren te hebben, weigerende en afzwerende. Zij verwerpen en zweren tevens af de meening, dat de vorsten, welke door den Paus of de concilien of eenig ander gezag van het hof van Rome in den ban zijn gedaan, door hunne onderdanen of anderen kunnen afgezet en gedood worden, en verklaren, dat zij mede niet gelooven, dat de Paus van Rome of eenig ander vreemd vorst, prelaat of potentaat, eenige burgerlijke en tijdelijke jurisdictie, eenige magt, meerderheid of voorrang in deze landen, hetzij directelijk, of indirectelijk, heeft of behoort te hebben.

Zij verklaren wijders plegtig in tegenwoordigheid van God, dat zij deze verklaring en elk gedeelte derzelve in de eenvoudige en ware beteekenis der woorden afleggen, zonder eenige achterhouding, en ook zonder dat daarvoor reeds dispensatie door den Paus of eenige andere overheid van den zetel van Rome, of wie hij zij, verleend is, en zonder dat zij gelooven, dat zij van deze verklaring kunnen vrijgesproken worden.

12°. De Katholijken van Ierland, wel verre van eenige aanspraak te maken op de geconfiskeerde landerijen, voortvloeijende uit regten, welke hunne voorouders zouden kunnen hebben, verklaren integendeel, onder eede, „dat zij, door alle middelen in hunne magt, de stichtingen en „schikkingen, betreffende de eigendommen in dit land, zullen verdedi„gen." Zij ontkennen en zweren voorts af alle bedoelingen om de tegenwoordige stichting van de Protestantsche kerk omver te werpen, met voornemen om er eene Katholijke stichting voor in de plaats te stellen; zij zweren wijders, dat zij geene voorregten denken uit te oefenen, waarop zij aanspraak zouden kunnen hebben, om de Protestantsche godsdienst of het Protestantsche gouvernement van Ierland te storen of te verzwakken.

Deze verklaring is den 25. Januarij 1826 door 27 aarts-bisschoppen en bisschoppen geteekend.

PETERSBURG, den 21. Maart.

Den 18. is het lijk van Keizer *Alexander* naar de hoofdkerk van Cazan te Petersburg overgebragt. Des voormiddags ten tien ure begaf Z. M. de regerende Keizer zich te paard naar de barrière, verzeld van

Z. Keiz. H. de grootvorst *Michiel* en HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins *Willem* van Pruissen, en van een talrijk militair gevolg.

Hare Majesteiten de Keizerin *Alexandra* en de Keizerinne moeder kwamen eenigen tijd later in rijtuig aan, met Z. Keiz. H. den erf-grootvorst en H. K. H. de prinses *Maria* van Wurtemberg.

Bij de aannadering van het lijk, geliefde Z. M. de Keizer te kennen te geven, dat hij met zijne doorluchtige familie gereed was, om hetzelve bij de barrière te ontvangen. De leden van het Heilige Synode, de geestelijkheid van het hof, de militaire gouverneur-generaal en de kommandant, met hunne adjudanten en de militairen onder hunne orders, gingen thans het lijk te gemoet.

Nadat de geestelijkheid het lijkgebed verrigt had, gaven drie kanonschoten het teeken, dat de trein zich in beweging moest zetten. Dezelve ging toen voorwaarts, onder het gelui van alle klokken der stad en onder het lossen des geschuts van de forteres, wordende van minuut tot minuut schoten gedaan, gedurende den geheelen tijd van den togt, en gedurende dat het lijk van de koets afgenomen en op de catafalque geplaatst werd en tot aan het einde van de dienst.

De trein heeft bij alle kerken op den weg stil gehouden, en voor elk van dezelve werd een kort gebed opgezegd. Aan beide zijden was de weg bezet met troepen, die aan wijlen den Keizer de gebruikelijke eer bewezen.

Ten twee ure kwam de lijkkoets voor den voornaamsten ingang van de hoofdkerk aan. Zijne Eminentie de Metropolitaan, mitsgaders de leden van het Heilige Synode en der geestelijkheid, die voor de koets gegaan waren, begaven zich binnen de kerk, waar zij het lijk van den Keizer ontvingen. Hetzelve zal in die kerk gedurende eenigen tijd alle dagen voor een iegelijk te zien wezen. De dag der begrafenis in de hoofdkerk van St. Pieter en Paulus zal nader bepaald worden.

Mengelwerk.

OORSPRONG DER INQUISITIE.

Sommige onzer Lezers, die zoo menigmaal van het Heilig Officie, of de Regtbank der Inquisitie, die thans de vrome verdedigers van den troon en het altaar in *Spanje* zoeken te herstellen, gewag gemaakt vinden, zullen wel verlangen den oorsprong derzelve te weten. Wij zullen deze nieuwsgierigheid trachten te voldoen, door ons tot de beste bronnen, die daarvan berigt geven kunnen, te vervoegen: de Dominicanen of Predikheeren, die verdienstelijke monniken, welke de eer hebben gehad, gedurende vijf eeuwen, de stichters, handhavers, bedienaars en getrouwe voorstanders dezer allezins heilzame Regtbank te zijn.

Haar oorsprong klimt op tot de wieg van het menschdom. De Dominicaner P. PARAMON zegt, dat GOD de eerste Inquisiteur-Generaal was, en het eerste *Auto da Fé* hield over ADAM en EVA en de *Slang*. P. POSSADAS daalt eenige eeuwen later af. Hij noemt onzen Heer JEZUS CHRISTUS den eersten Groot-Inquisiteur, omdat hij namelijk de Joden uit den Tempel dreef. Daarop volgden de Apostelen, en dit ging door eene geregelde opvolging tot de Bisschoppen; en vervolgens tot de Dominicanen over, leerlingen van den Heiligen DOMINICUS.

Men zal natuurlijk vragen, wie deze Heilig was, en waardoor hij dien bijnaam verdiend heeft? 1°. Hij was de stichter van de reeds vermelde, naar hem genoemde monniken-orde der Dominicanen of Predikheeren. 2°. Hij was de grondlegger der H. Inquisitie. 3. Hij heeft duizende wonderen gedaan. Uit de twee laatste oogpunten zullen wij hem hier beschouwen. Toen, in de twaalfde eeuw, de heillooze zucht doorbrak, om de oorkonde van het Christelijke geloof, den Bijbel, te lezen, eene verfoeijelijke nieuwsgierigheid, tegen welke zelfs thans, na zeven eeuwen, de H. Vaders met regt donderende bevelschriften uitgeven, leefden talrijke Christenen in het zuidelijke *Frankrijk* en op de grenzen van *Italie*, de Albigensen, van welke de tegenwoordige Waldensen hoogstwaarschijnlijk als geloofsgenooten mogen worden beschouwd. Zedelijkheid, strenge ingetogenheid, stille huisselijke deugden, onderscheidden deze lieden zeer voordeelig boven hunne ten uiterst bedorvene tijdgenooten; maar wat baatte het hun? Zij geloofden niet aan den Paus, noch aan het vagevuur, noch aan de vasten, of de verpligting der Priesters tot den ongehuwden staat, en zij lazen den Bijbel, zoo dat sommigen dien gedeeltelijk van buiten kenden; dus verdienden zij met alle regt levendig verbrand te worden. Eerst zond men legermagten tegen hen uit, en zij werden bij duizenden doorsteken, onthoofd, opgehangen, en op andere wijzen ter dood gebragt; de stad *Beziers* werd ingenomen, en daarbij *dertig* of *veertig duizend* inwoners, mannen, vrouwen, kinderen en zuigelingen, van den grootsten tot den kleinsten, vermoord, zoodat *Gods wraak* (zeggen de heilige moordenaars) *zich hierin verwonderlijk deed zien.* Maar dit hielp niet. De Albigensen verdedigden zich 25 jaren lang met ongeloofelijken heldenmoed; en de Paus kon hen niet onder 't juk brengen, dan door de oprigting der Heilige Inquisitie, die niet alleen *daden* maar ook ook *gevoelens* beoordeelde. Het hoofd der vervolging was DOMINICUS, een Spanjaard, in 1170 geboren, en die zijn ligchaam, op alle mogelijke wijze, gekweld en gekastijd had, hetwelk zekerlijk eene der edelste deugden van een Christen is, en dubbeld tegen den pligt der menschenliefde kan opwegen. PAULUS mag zeggen wat hij wil, de Paus en St. DOMINICUS weten het beter; zijne moeder droomde, vóór zijne geboorte, *dat zij van een' Hond zou bevallen, die eene fakkel in den mond zou dragen, waarmede hij de wereld zou in vlam zetten.* Wat kon dit anders zijn, dan de vervolging der ketters door de Heilige Inquisitie? Nu, deze heilige hond heeft het dan ook niet bij blaffen gelaten, maar links en regts in 't rond gebeten. Hij werd door den Paus, in het begin der dertiende eeuw, met het *geloofs-onderzoek der ketters* belast, en volgde dus met zijne monniken het leger, om overal de ongelukkigen, die [illegible] het staal ontkomen waren, te grijpen, te pijnigen en dan tot den brandstapel te geleiden. Wanneer zij geschikt en rijp daarvoor bevonden werden, zoo gaf de Heilige Kerk, die *eenen afschrik heeft van zelfs bloed te vergieten*, de slagtoffers aan den wereldlijken arm over, met den uitdrukkelijken wil, dat deze dien post voor haar waarnemen en de ketters *verbranden* zou. Op eene plaats werden er [illegible] zestig, op eene andere plaats honderd veertig, elders vier honderd, [illegible] honderd tachtig, tegelijk levendig verbrand. Waren zulke heldendaden tegen weerlooze menschen niet waardig, dat de held door de Kerk van Rome met de glorie van een Heiligen werd bekroond? Weg dan met dien halven maatregel van sommige zich noemende Roomschgezinde Schrijvers, als of de Heilig in het verbranden der Albigensen geen deel had genomen. Dit was de schoonste parel in zijne kroon. „Dit „zijn onze lauweren (roept een Dominicaner monnik uit), dat de orde „der Predikheeren gesticht is, om de ketters in de geheele wereld uit te „roeijen, en de onboetvaardigen met vuur en staal te verdelgen. Ik „bid u (zegt een ander [CUPER]), wat voor kwaad of oneer zou er voor „den Heiligen DOMINICUS in gelegen zijn, indien hij, volgens het hem „door de kerk verleende gezag, de hardnekkige ketters aan den wereld„lijken arm ter straffe overgaf? Waarlijk! geen Katholijk kan aan die „magt der Kerk twijfelen.” Een derde (MALVANDA) laat zich dus hooren: „Dat was eene Goddelijke uitvinding, en de orde der Dominicanen „heeft daarin aan de Christenkerk eene uitstekende weldaad bewezen, „dat, voornamelijk door haar toedoen, de vermetelheid der ketters beteugeld is, de regtzinnigen tot hunnen pligt zijn gehouden, de zuiver„heid en opregtheid des Christelijken geloofs ongeschonden bewaard „wordt, door het uitroeijen met wortel en tak van dat schadelijk on„kruid der ketterijen en valsche leeringen.”

Maar niet enkel de hardnekkige ketters werden gestraft. Een boeteling, PONTIUS ZOGER, die afstand wenschte te doen van zijne kettersche gevoelens, werd drie Zondagen achtereen naakt, behalve in eene andere broek, door een Priester naar de kerk *gegeesseld*. Hij mogt nooit meer vleesch, eijeren of kaas eten, behalve op Paschen, Pinksteren en Kersmis. Hij moest een monnikskleed dragen, met twee kruisjes op de borst, even als er op de huizen stonden, waar de pest heerschte. Hij moest dagelijks in de mis gaan, zevenmaal daags, tienmaal achtereen, en des middernachts twintigmalen het *Pater Noster* prevelen; voorts eene ongekrenkte kuischheid bewaren en levenslang onder het *opzigt* van eenen Priester blijven. Tot dien prijs verkochten de Paters Dominicanen aan dezen boeteling het leven.

2°. Maar zoo iemand zich verstouten mogt den grooten Heilig van overmatige gestrengheid en ongelijkvormigheid met den zachtmoedigen JEZUS te verdenken, zoo beschaamde hij dezen door ontelbare wonderen. Wij zullen er slechts eenigen van opnoemen, die door het onwraakbare getuigenis der Dominicanen bevestigd, en door de H. Kerk, die omtrent alle dwalingen zoo onverbiddelijk is, nooit gelogenstraft zijn. Op verzoek van St. DOMINICUS zond de Maagd MARIA 15,000 (zegge *vijftien duizend*) duivels in het lijf van eenen hardnekkigen ketter; deze kwam, vol gepropt met dit lieve gezelschap, voor den grooten Heilig, te *Toulouse*. Toen kwam MARIA, met Engelen omringd, naar beneden, en noodzaakte de duivels om openlijk, voor al het volk, *hare* magt en majesteit, en de wonderkracht van den Rozenkrans te verklaren, en toen mogten zij het lijf van den armen bezetenen, in de gedaante van vuurkolen, vlammen en vonken verlaten. Broeder ALANUS DE RUPE zegt: dat de H. Moedermaagd de Hostie uit handen van St. DOMINICUS ontving, en hem naderhand hielp ontkleeden, hem voor haren zoon aannam, en *hem aan hare borst liet zuigen*, ja, *dat zij zich met eenen trouwring, van haar eigen haar gemaakt, met hem in den echt verbond.* Wij kunnen hieraan niet twijfelen, want broeder ALANUS betuigt met eenen hoogen en plegtigen eed, dat hij dit uit den mond van MARIA zelve gehoord heeft, en dat men het in den eigenlijksten en letterlijksten zin moet opvatten. — De Kerk heeft ook deze getuigenis stilzwijgend bevestigd.

De Heilige DOMINICUS overleed den 6. Augustus 1221 (in *veertig* jaren had hij *veel* gedaan!) op den grond, in een' haren zak, in de asch gewenteld, en met eene ijzeren keten, als met een' gordel, geboeid. Hij vermaande de omstanders niet te weenen; want, *dat hij hen in de andere wereld nog van nut zou kunnen zijn.* (Zekerlijk door een om den gelukkigen voortgang der Inquisitie te smeeken). — De Kerk heeft hem ongetwijfeld zeer veel te danken; het is door zijne instelling, dat *Italie*, *Spanje* en *Portugal* thans zoo gelukkig, zoo welvarend, zoo verlicht en vrij zijn van verdoemelijke ketterijen en kennis aan den Bijbel. Dit alles hebben de vlammen der Inquisitie bewerkt!. Wel verdiende dan deze heilige man, dat hem te *Bologne* in den Kerkelijken Staat een prachtig grafteeken werd opgerigt, waaraan zelfs de groote MICHEL ANGELO BUONAROTTI gewerkt heeft. Waar staat het gedenkteeken voor den grooten TORQUEMADO, den stichter der eigenlijke Spaansche Inquisitie (in 1480), dien waardigen opvolger van St. DOMINICUS? Ook hem is Rome's Kerk voor de duizende Menschenoffers, die hij haar ter eere verbrand heeft, toch wel op zijn minst een standbeeld verschuldigd.

St. DOMINICUS mogt het niet beleven, dat de Inquisitie een *blijvend* Geregtshof werd in het zuiden van *Frankrijk*, en naderhand ook in andere landen, tegen de ketters gevestigd. Dit geschiedde eerst in 1234, en de Graaf van *Toulouse*, die, benevens zijn vader, door de Roomsche Kerk bijna van alles beroofd was, moest het volgende beloven: „Dat „allen, die de Ketter-Inquisiteurs uit hunne steden, huizen, omtuiningen of bosschen zouden weren; opgebragte ketters verdedigen; gevangenen wegnemen; of zelfs aan de Inquisiteurs, in het aanhalen der

» ketters, de behulpzame hand zouden weigeren; of op hun geroep niet » toeschieten; of zich niet zouden verleenen tot bewaring der ketters, » of derzelver vlugt begunstigen zouden; vooral zij, die zelve van » ketterij verdacht waren, met verbeurdverklaring van alle hunne goe- » deren zullen worden gestraft, onverminderd de verschuldigde straf aan » den lijve (*)."

Zoo nam de Inquisitie een begin. In *Spanje* heet zij afgeschaft. In *Portugal* en *America* is zij het. Te *Rome* bestaat zij nog, evenwel verbrandt zij daar, tegenwoordig geene *Menschen* meer, maar slechts Boeken. In de *Nederlanden* is zij ook een tijd lang werkzaam geweest, vooral in de vijftiende, en in het midden der zestiende eeuw; maar in een zachteren vorm dan in *Spanje*. In *Frankrijk*, *Engeland* en *Napels* heeft men haar nooit kunnen invoeren.

MYNHEER!

Gij hebt onlangs van de procedures gesproken, tegen de makelaars SCHAAP gevoerd, en ons vrij naauwkeurig met de zaak bekend gemaakt. Vergun mij, dat ik u niet een zonderling gevolg van die procedures bekend make. Gij weet, dat het het over *zout* is geweest, dat men uit een entrepôt heeft vermist; en niet te onregt heeft *un plaisant* gezegd: » Men zal niet zeggen, dat onder al die sprekers er een is geweest, die » *zoutelooze* taal heeft gevoerd." — Eenige dagen later heeft de Directie van den Schouwburg, *Leerzaam Vermaak*, een stuk aangekondigd, dat tot titel voert: *Fandagomanie*, door de Heeren QUACH en FALLÉE, reeds in 1809 uit het Fransch vertaald, en bij wijlen den Boekhandelaar VAN KESTEREN uitgegeven. Op de affiche werd vermeld, dat de Heer LE DUC de rol van den President CLOPINEAU, afgetreden Voorzitter eener regtbank over *zoutzaken*, vervullen zou. Al dadelijk kwamen spotters op het denkbeeld, dat men met den Heer CARBASIUS zoo wat wilde gaan kuijeren, zonder te bedenken, hoe slecht dit zoude zijn geweest. En daar de meeste menschen slechts den titel lezen van het stuk, dat gegeven zal worden, zonder op hetgeen volgt acht te geven, waren de meesten in het denkbeeld, dat het een *nieuw* stuk was. Een elk was nieuwsgierig, in de verwachting, dat men dapper lagchen zou. Dan zie, Mijnheer! hoe ijdel is niet der stervelingen hoop! Onze waakzame Politie, die *alle* affiches leest, leest ook *Fandagomanie*, en dat CLOPINEAU (§) door den Heer LE DUC zal voorgesteld worden; en nu komt er verbod, dat stuk te mogen spelen, en inderdaad is het ook niet ten tooneele gevoerd; maar in stede van hetzelve: *Het Bankroet* (zou *faillite*, in onze dagen, niet wel zoo poliet zijn?) *van den Schoenlapper*, waarbij nieuwe kopletten zijn gezongen geworden, zinspelende op het niet willen plaatsen der advertentie in de Courant en het afscheuren der affiches.

Dan, Mijnheer! zoudt gij wel kunnen gissen *waarom* die ongelukkige *Fandagomanie* niet heeft mogen vertoond worden? Gij denkt waarschijnlijk aan: *Monsieur le Président ne veut pas qu'on le joue*. Ik merk het wel, gij zijt geen adept in de geheime redenen van onze Politie; neen, Mijnheer! de *Fandagomanie* is immoreel: weet gij nu waarom het alles? En, men zou nog willen zeggen, dat de Schouwburg zijn hooge doel niet bereikt bij gebrek aan eene tooneel-censuur! Hebt gij het wel ooit zoo dom gehoord?

De *Fandagomanie* is en blijft immoreel; de *Visitandines* niet; de *Bruiloft van Figaro* niet; *Menschenhaat en Berouw* vooral niet; *les Fourberies de Scapin* mede niet; dan, dit zou misschien alleen Fransche deeltjes gelden, en deze zijn toch uit den aard voor de poes.

Onthou het nu, Mijnheer! bij gelegenheid; de *Fandagomanie* is immoreel verklaard geworden.

Dan, Mijnheer! de Politie is niet alleen waakzaam, omtrent de Schouwburgen, maar ook wel degelijk omtrent de Schrijvers. Zekere STOPENDAAL (maar helaas! deze speelt ook al comedie!), had een stukje geschreven voor den Boekverkooper MOOLENYZER, tegen de *Pandora in bezit van het Tooneelblokje* gerigt. Dit zou uitkomen; de Heeren GENIETZ en GREVELINK gingen een paar exemplaren vragen, welke men hun afgaf, zonder erg. Dan, nu werd proces-verbaal gedresseerd tegen MOOLENYZER, als hebbende hij een stuk verkocht vóór den geoorloofden tijd, en waarop geen naam van Drukker noch Uitgever stond. Hij werd voor de regtbank gedaagd, en de Heeren GENIETZ en GREVELINK deponeerden van het geval. Nu zult gij weten, dat Meester GREVELINK geen Ambtenaar is van het Gouvernement, dat hem geenszins kent, maar slechts Schrijver of Klerk; waarom hem ook de President niet onaardig afvroeg in *welke* kwaliteit hij den Heer GENIETZ, die Ambtenaar is bij het Politiewezen, had verzeld? Hij antwoordde: *als vriend*. (Als *vriend* was het geweest, Mijnheer!) Dan, het bleek, dat om de afgegevene boekjes zelfs nog geen omslag was gedaan geworden; weshalve zulks in *bona fide* was gedaan. De Officier zeide het zelf, en concludeerde mede zelf, dat de zaak als *non avenue* zou worden beschouwd; zoodat beide genoemde Heeren hebben moeten galmen: *Oleum et operam perdidi!* blijvende niettemin de goede Burgerij zich verblijden met hunne waakzaamheid.

Amsterdam....

VOOR LIEFHEBBERS VAN LEUGENS.

DR. KAREL HERMES heeft *Holland* bezocht, en van hetgeen hij gezien en ondervonden heeft een *waarachtig* verhaal in *Duitschland* door den druk gemeen gemaakt. Voor de ingezetenen van *Arnhem* zullen wij iets mededeelen van hetgeen die *Historie-Schrijver* omtrent deze Stad, onder de rubriek: *Kermis te Arnhem*, meldt: — Zoodra de man de poort binnen was, kwam de halve Stad hem beschonken, schreeuwende en dansende te gemoet. Naauwlijks werd hij gezien, of de kreet ging op: *Mof, domme mof, Duitsche mof!* Schoon HERMES zoo beschimpt was, ging hij echter, zoodra hij zijn ransel in eene herberg had afgelegd, weder te midden van den dronkenen hoop. Er werd nu niet meer gescholden, maar gestampt, gejuicht en gezongen. De stampende en juichende schare was eenen woesten stroom gelijk, die alles, en dus ook HERMES medesleepte. Hij werd aan land gespoeld bij eene rij kramen met *wafelen, koek* en *gebraad*, die van *punsch* en *brandewijn* stroomden, en het eigenlijk doel schenen te zijn, werwaarts de groote stroom gerigt was. Elders had HERMES ook eten en drinken gezien, en daar de onbeschoftheid, die zich hier en daar daarbij vertoonde, binnen de gewone palen der gemeenheid bleef, was er niets bijzonders, dat hem had kunnen ophouden. Hij nam derhalve zijne kans waar, en reddede zich met eenige *beschonkene* en *andere vrome zielen* in de kerk, die tegen hen over open stond. Daar haalde de man eenigen adem, maar spoedig begaf hij zich toch weder onder den steeds nog heen en weder woelenden stroom van menschen op de straat, en nam ditmaal zijnen koers naar eene groote tent, waar men KLORIS en ROOSJE speelde. Vergeefs zocht hij nogtans daar binnen te dringen. Een oude eenoogige liedjeszanger, die op eenen kleinen afstand onder eenen *wit geverwden* lindeboom zijne stem verhief, stelde HERMES echter weldra dubbel schadeloos. Die eenoogige bezong de geschiedenis van FLORIS en BLANCHEFLEUR. Toen de geschiedenis uit was, en terwijl de knaap in zijnen hoed van de toehoorders zijne duiten inzamelde, rolde de eenoogige oude man de schilderij te zamen, en zettede zich op zijnen kruiwagen, om een stuk droog roggebrood in den tandeloozen mond met moeite te vermorselen. — HERMES wierp bewogen den jongen eenen zestehalf in den hoed en snelde voort. In de kramen, *die zich in lange rijen door de straten uitstrekten*, en rondom welke een gewoel en gedrang van koopers, beurzensnijders en lediggangers plaats had, als HERMES ten hoogste somtijds op de Breslauer wolmarkt had gezien, vond hij niets merkwaardigs. Even weinig aantrekkelijkheid had voor hem de menagerie, die, volgens het aanplak-biljet en eene groote van het dak afwaaijende vlag, verscheidene in deze landen nog nimmer geziene zeldzaamheden, bevattede, zoo als een *Afrikaansch paard zonder haar; eenen Amerikaanschen wolf met haar, maar zonder tanden; een kalf met twee en eene gans met drie pooten*, beide voor eenige dagen eerst gestorven en dergelijke. HERMES keerde huiswaarts en kwam juist nog voor de soep aan, die hem na lang vasten, zeer welkom was. Na den eten verliet hij de stad, zonder noch de schipbrug over den Rijn, of het Hof van Gelderland in oogenschijn genomen te hebben.

Dat het *Morgenblat* zulke fraaijigheden opneemt, laat zich begrijpen; maar dat een inlandsch tijdschrift ze vertaald overneemt, is een raadsel, waarvan wij gaarne de oplossing zagen.

(*) Zie de Verzameling der Conciliën bij MANSI, T. XXIII, Col. 206.

(§) *A gouverno*, dat *Clopineau* eigenlijk beteekent wat wij noemen een *horlebeen* (van het *obsoletum* werkw. *clopiner*, mank gaan). Zoo werd een Dichter, in 1500, in *Frankrijk*, *Jean Clopinel* genaamd, omdat hij mank ging. Volgens sommigen zoude hij aan den beruchten *Roman de la Rose* gewerkt hebben. Maar, hoe kon *Clopineau* op de gebeurde zaak toegepast worden? Mr. *Carbasius* gaat immers niet mank, en het vonnis ook niet?

ZETTING DER PRYZEN VAN *BROOD* EN *MEEL*,

Te ARNHEM, *den* 1. *April* 1826.

BINNEN DE STAD EN SCHEPENDOM.

Een Roggebrood van 5 ponden Nederlandsch	*f* 0 — 35
Het halve dito van 2 ponden 5 oncen	- 0 — 17½
2 oncen 2 looden Wittebrood	- 0 — 05
2 » 0 » Fransch of Vloerbrood	- 0 — 05
Een pond Tarwebrood	- 0 — 14
Het halve	- 0 — 07
Een Nederl. Schepel Weiten Meel	- 1 — 06
Een Schepel best Gruttemeel	*f* — 80
Een Kop dito	- — 08½
Een Schepel Tweede meel	- — 45
Een Kop dito	- — 05

De ondergeteekende berigt, dat de gelden, door de Commissie uit het Arnhemsche Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* ingezameld, en die in de bus ten zijnen huize zijn gegeven, voor de ongelukkige nagebleven Weduwen en Wezen van *Jacob Bree* en zijne schipbreukelingen, te Middelharnis, thans in zijn geheel bedragen de somma van *f* 339 : 20; waartoe het Bal van den Heer *P. C. Groebel*, op den 13. dezer, zoo edelmoedig en belangloos gegeven, heeft bijgedragen de som van *f* 50. — Hartelijken dank zij aan denzelven en allen, die de genoemde ongelukkigen in hunnen nood zoo krachtdadig hebben gelieven te ondersteunen, bij deze, in naam van het bovengenoemd Departement, toegebragt.

Arnhem, den 30. Maart 1826.

A. PRINS, *Penningmeester*.

ARNHEM, *den* 4. April.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 3. April 1 El 2 Palm 5 Duim, gewassen 0 D. gevallen 5 D

Den 4. dito, 1 El 2 Palm 0 Duim, gewassen 0 D. gevallen 5 D

Getrouwd:

H. B. SCHAAP,
van Amersfoordt,
en
G. PRINS,
van Arnhem.

ARNHEM,
den 29. Maart 1826.

Heden verloste Vrouwe *A. C. E. VAN DAM VAN ISSELT*, geboren *VAN BARNEVELD*, voorspoedig van eene DOCHTER.

Den HUIZE OPHEMERT, 28 Maart 1826.

Op den 28. Maart 1826 is, te LOBITH, vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER verlost *A. E. BEECKMAN*, zeer geliefde Echtgenoote van

F. C. VAN VLOTEN,
Predikant.

Heden overleed, aan de gevolgen eener kortstondige ziekte, mijn waarde Man, *HENDRIK WILBRINK*, in den ouderdom van 62 jaren.

J. DEN HERTOGH,
Wed. H. WILBRINK.

VELP,
den 30. Maart 1826.

Dienende deze tot kennisgeving aan Familie en Vrienden.

---

† † † BURGEMEESTER EN ASSESSOREN van de Gemeente *Hengelo* zijn voornemens, onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbare, de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, op Woensdag den 12. April eerstkomende, ten huize van den Kastelein *J. LANGELER*, in het Dorp *Hengelo*, over te gaan tot de publieke Verpachting van de Recognitie tot het heffen van STAANGELD, voor het gebruik van PLAATSEN, op de zes openbare Markten, waarvan de Conditien op de Plaatselijke Secretarie ter lezing liggen.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
Ter Ordonnantie van dezelve,
L. VAN WESTERHOLT,
Secretaris.

† † † Het GEMEENTE-BESTUUR van *Borkulo* is voornemens, om, onder goedkeuring van Hun Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, op Dingsdag den 11. April 1826, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis te *Borkulo*, in het openbaar aan den minstbiedende aan te besteden:

De Vertimmering van een HUIS *tot eene* FRANSCHE SCHOOL.

Waarvan, acht dagen te voren, het Bestek en de Voorwaarden op de Secretarie van gemeld Bestuur ter bezigtiging zullen liggen.

De Burgemeester en Secretaris van *Borkulo*,
F. W. LAMBERGH.

AANBESTEDING.

De HOOGE DYKSTOEL des Ambts *Overbetuwe*, is voornemens, op Zaturdag den *vijftienden* April 1826, des voormiddags ten *tien* ure, ten huize van Mejufvrouw de Wed. *A. CHYNEN*, te *Lent*, aan den minstaannemenden publiek te besteden:

Het verzwaren van een vak DYKS, *onder* Lent, *even beneden het oude Fort* Knotsenburg, *tot aan het zoogenaamde* Hof van Holland.

Waarvan de Conditien van Aanbesteding, acht dagen te voren, ter visie zullen liggen ten huize voornoemd, alsmede van den Kastelein *JOH. DE BRUIN*, in het *Zwaantje*, te *Elden*. Zullende daags vóór de Aanbesteding de noodige aanwijzing op de plaats zelve worden gedaan.

ZEG 'T VOORT.

§ § § Men presenteert, op zeer aannemelijke conditien, UIT DE HAND TE KOOP, een zeer aangenaam BUITENVERBLYF, *Bouw- en Werkhoeve* genaamd, bestaande:

1. In een nieuw en welbetimmerd HUIS, met drie BENEDEN- en een BOVENKAMERS, ruime KEUKEN, KELDER, ZOLDERS, een groot ACHTERHUIS, met MEIDEN-KAMERTJE, eene nieuwe POMP, nieuwe groote SCHUUR en Gemetseld VARKENSHOK, voorts een fraaije TUIN, voor en bezijden het Huis, alsmede een Kamp WEIDELAND, tusschen dit en het volgende Huis, en een Kamp best BOUWLAND, groot ongeveer 2 Bunders en 55 Roeden, thans tot eene extense Bakkerij gebruikt wordende.
2. Een HUIS, thans tot eene Herberg ingerigt, met VOOR- en ZYKAMER, ZOLDER, SCHUUR of ACHTERHUIS, TUIN, en een van hetzelve afzonderlijk gelegen Kamp best BOUWLAND, groot ruim 64 Roeden, bij en aan elkander gelegen aan den grooten Steenweg van *Arnhem op Utrecht*, een half uur van *Arnhem*, tegen over *Mariendaal*, nabij den huize *den Brink*, onder *Oosterbeek*, tot velerlei bedrijf geschikt, en vooral voor een te extenderen zeer aangename Buiten-Woning.

Dit Goed kan, of in zijn geheel, of in 2 Perceelen worden gekocht, en waarvan des noods een gedeelte der Koopspenningen gevestigd kan blijven. — Nadere informatien zijn ten Kantore van den Notaris Mr. *J. BUSGERS*, te *Arnhem*, (mits Brieven franko) verkrijgbaar.

§ † § In den aanstaanden Zomer, zal, op nader te bepalen tijd en plaats, in het openbaar worden geveild en verkocht, het LANDGOED *DREYEN*, groot ongeveer 62 Bunders, gelegen in het aangenaamste gedeelte van *Gelderland*, gemeente *Oosterbeek*, drie kwart uurs van *Arnhem*, aan den Steenweg van daar op *Utrecht*; en zijnde omringd van de Landgoederen *Mariendaal*, *Lichtenbeek*, *den Hemelschenberg*, *den Oorsprong*, en anderen, zijnde dit Landgoed inmiddels uit de hand te koop; terwijl nadere informatien te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris Mr. *L. NYHOFF*, in de Bakkerstraat, te *Arnhem*.

† † † TE HUUR, om met primo Mei 1826 te aanvaarden, twee KAMERS, met eene ALKOOF, KEUKEN, TUINTJE, enz., zeer vrolijk aan den Straatweg, in het aangename Dorp *Brummen*, gelegen. Met vrachtvrije Brieven te bevragen bij den Eigenaar *G. M. UITTIEN*, te *Brummen*.

† † † Meer dan eens werd mij, door onderscheidene Ouders en Voogden, den wensch te kennen gegeven, dat er, tot het onderwijs in de LATYNSCHE en GRIEKSCHE TALEN, meer bepaald in mijn Institut gelegenheid mogt gevonden worden, en het is mij hierom tot een bijzonder genoegen, te kunnen berigten, dat het Zijne Majesteit den Koning, bij Besluit van den tweeden Februarij dezes jaars, behaagd heeft mijnen Zoon, die zich, sedert eenige jaren, op die Talen heeft toegelegd, te authoriseren tot het geven van dat Onderwijs, waarmede hij dan ook reeds werkelijk eenen aanvang heeft gemaakt; — blijvende verder zoowel het overig Onderwijs, als de geheele inrigting van mijn Institut, op denzelfden, reeds met zoo veel goedkeuring bekroonden, voet voortgaan. De voorwaarden, waarop Leerlingen worden aangenomen, zijn aan het Institut, alsmede bij de Boekverkoopers C. A. THIEME, te *Arnhem*; SCHALEKAMP en VAN DE GRAMPEL, te *Amsterdam*; MENSING en VAN WESTREENEN, te *Rotterdam*; H. C. A. THIEME, te *Zutphen*, en J. OOMKENS, te *Groningen*, te bekomen.

J. VAN WYK, ROELANDSZOON,
Kostschoolhouder te *Hattem*.

VEREENIGDE KONINKLYKE NEDERLANDSCHE POSTWAGEN-VEEREN, TE *ARNHEM*.

Het Publiek wordt verwittigd, dat, met *primo* April aanstaande, de DILIGENCES van *Arnhem* op *Amsterdam*, *Utrecht*, *Zutphen* en *Nijmegen*, zullen vertrekken en aankomen ten Kantore der Vereenigde Postwagen-Veeren voormeld, in de Weverstraat, Lett. C., No. 45; dat met de expeditie van die Diligences belast is de Heer *W. CNOPIUS*, welke alzoo tot de aanneming der Goederen en Gelden geautoriseerd en tot de afgifte van Post-Kwitantien alleen gemagtigd is.

KONINKLYKE DILIGENCE,
Van *Utrecht* naar *Rotterdam*, vice versa.

Deze Diligence zal, van *primo* April, gedurende het Zomersaisoen, dagelijks, van *Utrecht* vertrekken des namiddags ten *vijf* ure, om te *Rotterdam* vóór *elf* uren aan te komen, en van *Rotterdam* vertrekken des morgens ten *acht* ure, om te *Utrecht* vóór *twee* uren te arriveren.

De prijzen der plaatsen en die der vrachtgoederen en geldspecien zijn zeer matig gesteld.

* * * De Heer *F. TINN*, Kunstwerker in GLAS, ten huize van den Kastelein *ROBERT*, in de *Brabandsche Kroon*, op de Markt te *Arnhem*, heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij zijne werkzaamheden zal uitoefenen, van des morgens 10 tot des avonds 11 uren. De toegang is 66 Centen per persoon; hij zal hier slechts eenen korten tijd vertoeven. Er wordt aan iederen Aanschouwer een staaltje van zijn werk voor dezelfde waarde uitgereikt.

BERIGT VAN INTEEKENING OP EENE
GESCHIEDENIS VAN *GRIEKENLAND*, VAN DE VROEGSTE TYDEN TOT OP ONZEN TYD, GEDEELTELYK NAAR DE WERKEN VAN *GILLIES* EN *MITFORD*, MET EENE KAART, DOOR *N. G. VAN KAMPEN*.

De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij aan alle Boekhandelaren des Rijks hebben verzonden een *Berigt van Inteekening*, wegens de Uitgave van bovengenoemd Werk, hetwelk dadelijk ter perse zal gelegd worden.

Zij vertrouwen, dat het onnoodig is, iets ter aanbeveling te voegen, bij eene onderneming, waarvan een, bij het Nederlandsch Publiek, zoo geacht Schrijver de bewerking heeft op zich genomen, maar vermeenen met verwijzing op het uitvoerig, door hen verzonden, *Berigt*, (dat in alle Boekwinkels *gratis* te bekomen is) dat het genoegzaam zal zijn, *het Plan van Inteekening* te vermelden:

1°. Het werk zal worden gedrukt in groot 8vo. met de letter van het Berigt van Inteekening.
2°. Door *compressen* druk zal de Schrijver trachten hetzelve in 6 à 7 deelen te vervatten.
3°. Bij inteekening wordt de prijs van *ieder vel druks van zestien bladzijden*, gesteld: *drukmediaan* 12½ cent, *fraai Velin-papier* 15 centen, en de *Kaart f* 2. [Buiten inteekening, *drukmediaan* 15 centen, *fraai Velin papier* 17½ cent, en de *Kaart f* 2: 60.] Eerst bij de aflevering van elk deel wordt, tegen kwitantie der Uitgevers, voldoening verlangd.
4°. De naamlijst der H. H. Inteekenaren wordt voor het eerste deel des Werks geplaatst. De inteekening staat open tot den 8. *Mei* aanstaande, na welken tijd de Uitgevers geene opgaven van inteekening zullen aannemen, en hunne oplage regelen.

Men kan inteekenen bij de ondergeteekenden, en bij alle Boekhandelaren, zoo wel in de Zuidelijke als Noordelijke Provincien des Rijks, alwaar de inteekenlijsten voorhanden zijn.

Delft en *Dordrecht*, den 22. Maart 1826.

Wed. J. ALLART.
J. DE VOS & Comp.

, Bij *R. J. SCHIERBEEK*, te *Groningen*, is van de pers gekomen: *De tweede vermeerderde en verbeterde druk van het* HANDBOEK DER GENEES- EN VERLOSKUNDE VAN HET VEE, *ingerigt naar de behoeften van het Koningrijk der Nederlanden*, door *Dr. A. NUMAN*, *Hoogleeraar aan 's Rijks Vee-artsenijschool te Utrecht*. Behalve dat het Werk van ingeslopene onnaauwkeurigheden gezuiverd, onderscheidene afdeelingen met nieuwe Hoofdstukken over belangrijke Ziekten vermeerderd en aan sommige onderwerpen meerdere uitgebreidheid gegeven is, is deze uitgave nog verrijkt met een stukje *over het Hoefbeslag des Paards*. Dit Werk, in gr. 12mo, met eene kleine letter, zeer compres gedrukt, is buiten het voorwerk (42 bladz.) groot 668 bladz., met 2 uitslaande Platen, alom voor den geringen prijs van *f* 2—40 te bekomen.

§ § § Met authorisatie van de Edel Achtbare Regering der Stad *Arnhem*, is, bij den Boekverkooper *C. A. THIEME*, ten behoeve van de Bakkers, Roggenmeel- en Broodverkoopers, gedrukt en voor den prijs van 80 Centen te bekomen: *De* ORDONNANTIE, *waarop binnen de Stad Arnhem en de Buiten-Gemeente, of het van ouds genaamd Schependom, geheven wordt de Rijks- en Stedelijke Accijns op het* GEMAAL, sedert den 1. April 1826 in werking gebragt.

HANOVER- OF ZINKING-SNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie, te 's Hage, bekend zijn, en welke, door de bevoegde Autoriteit, te Cleef, scheikundig is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het Hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijksch en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eenen aangenamen geur, wordt thans, behalve bij den Vervaardiger, Js. LEON, te 's Hage, tegen 40 Centen het Nederlandsche *ons* (en ook bij het *lood*), bij zijne Correspondenten, in de voornaamste Steden van het Rijk, verkocht, zijnde: te Alkmaar, de Wed. *J. L. Nösta*, in de Langestraat; Alphen, *W. Block*; Amersfoort, *J. van Dashorst*; te Amsterdam, *A. Stevens*, op den hoek van de Warmoesstraat en Halsteeg; *E. Sarphaty*, op de St. Antonis Breestraat, in het *Wapen van Londen*, No. 91, en de Gebroeders *van Aram*; Boekhandelaars, op den Nieuwendijk, bij de Gravestraat; Antwerpen, *J. van Esse*; Arnhem, *H. G. Klaassen*; Assen, *C. van Gorcum*; Bergen op Zoom, *J. Verkouteren*; Beverwijk, aan het Postkantoor; 's Hertogenbosch, *E. Lion en Zonen*, Courantiers; Breda, de Wed. *H. van Dooren*; Brielle, *J. Kluit Jr.*; Brussel, *Debaeser*, in de Steenpoortstraat; Cleef, *L. Kaspers*; Delftshaven, *A. Arendse*; Delft, *M. J. Logger*; Deventer, *H. Tenharmse Hz.*; Dirksland, *J. W. Anemaet*; Dordrecht, *A. C. van Wageningen*; Enkhuizen, *P. Zuin*; Franeker, *Cornelis Douwes Zijlstra*; Goes, *D. van der Meer*; Gorinchem, *J. van der Wal*; Gouda, *C. Maas*; Goudswaard, *W. Hunter*; Groningen, *J. Doedens*; Haarlem, *S. C. Moerbeek*, in de Groote Houtstraat; Harlingen, Wed. *F. J. Feersma*; Hasselt, *H. M. van Kleef en Comp.*; Hellevoetsluis, *J. C. van Rossem*; Hitzert, *L. van Baaren*; Kalijnsplaat, *P. M. Haringman*; Leeuwarden, de Erven *H. W. Hommes*; Leijden, *W. van Putten*; Maassluis, *M. van de Ridder*; Maastricht, *G. N. Crets*; Middelburg, *J. W. Leendertse*, op den Dam; Monnikendam, *J. A. Meijer*; Nijmegen, *J. W. Hogendijk*; Rotterdam, *J. M.* en *M. J. Biesta*, in den Oppert, No. 7; Schiedam, *W. Willeman*, in de Hoogstraat; Sneek, *Sieds Wouda*; Tiel, *M. Spilleman*; Tilburg, *A. van der Voort*; Utrecht, *J. van der Schroeff*; Vlaardingen, *W. J. van der Boor*; Woerden, *C. van der Kas*; Zaandam, *G. Zalm*, op den Dam; Zierikzee, *R. Gainde*; Zutphen, *F. C. Oeffelman*; Zwammerdam, de Wed. *G. van Baar*, en Zwolle, *T. Dojer Az.*

Tot voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, als op dat zijner Correspondenten te letten, daar gemelde zijne Snuif nagemaakt, in pakjes van denzelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.